

LEZERSRECENSIE DOOR JAN KAMMEYER, DIRECTEUR FUTURA

Grip op de netwerksamenleving

Hans Boutellier doordenkt in *De improvisatiemaatschappij* de netwerksamenleving. Hij is op zoek naar nieuwe vormen van sociale ordening. Na de *Gemeinschaft* en *Gesellschaft* ziet Boutellier de *Netzschaf*t. Hierin gaat het om knooppunten en de relaties daartussen. Zo'n maatschappij realiseert haar ordening via improvisatie. Voor hiërarchisch ingestelden is dat misschien een nachtmerrie. Maar voor 21ste eeuwse netwerkers is dat heel inspirerend. Ook voor corporaties. Want zij zijn onderdeel van die netwerksamenleving. In moreel opzicht biedt Boutellier een helder kader. Tenminste als je net als hij improvisatie begrijpt als de belofte van georganiseerde vrijheid. Dat laatste is lastig als je vastzit in het oude denken, want je zult moeten uitstijgen boven het beeld van chaos versus orde-

ning. Boutellier helpt de lezer bij dat denkproces. En dan bieden netwerken juist oplossingen voor complexiteit. Maar dan moeten ze wel normatief richting krijgen vanuit duidelijke identiteiten, zoals bijvoorbeeld de corporatie. Want corporaties hebben nog een missie. Zij zijn ontstaan vanuit een gemeenschap. En daar zit de crux wat mij

'Kijk met een relationele bril naar jezelf'

betreft, want de derde sector staat bol van organisaties die precies dát zouden kunnen. Corporaties zijn druk bezig zichzelf opnieuw uit te vinden. Dat kunnen ze vanuit het defensief doen, bijvoorbeeld door op (Europese) regels te reageren. Ze kunnen nu ook de stap maken om de

netwerkmaatschappij méé te creëren. Dus kijk met een wederkerige, relationele bril naar jezelf. Durf normatief te zijn. Zorgen en ontzorgen; borgen en ruimte creëren; maar ook handhaven. Bij een nieuwe sociale orde horen nieuwe politieke relaties, zeggenschap verschuift. Antwoorden op dit soort identiteitsvragen leiden tot herpositionering, ook van corporaties. Boutellier biedt geen pasklare antwoorden. Wie de moeite neemt hem in zijn gedachtegang te volgen, krijgt wel beter zicht op de rol die maatschappelijk ondernemers kunnen spelen in de *Netzschaf*t, dat samenspel van veranderende constellaties tussen mensen en hun organisaties. Alles schuift, dat geldt voor de staat, de markt, de gemeenschappen, en voor onze derde sector. Niet alles is nieuw, want een oude les

voor maatschappelijk ondernemers is volgens mij in de improvisatiemaatschappij alleen maar belangrijker: handel missiegedreven.

Hans Boutellier. De improvisatiemaatschappij. Over de sociale ordening van een onbegrensde wereld. Uitgeverij Boom Lemma. Prijs 25 euro.

Facelift voor portiekflat

Niemand vond ze mooi, die enorme flatkolossen die tussen 1945 en 1975 overal aan de rand van de stad werden neergezet, het merendeel door corporaties. Ze boden een goedkope oplossing voor de woningnood. De flats bevatten in totaal zo'n 700.000 woningen. Naar de maatstaven van 2011 zijn de flats te klein, te gehorig en te oncomfortabel. Hoog tijd voor verandering om verhuurproblemen in de toekomst te voorkomen. Het boek *Transformatie portiekflats* laat zien hoe het ook kan. Architect Bas van Vlaenderen keek hoe het de flats verging van drie corporaties in Leiden, Alphen aan den Rijn en Veldhoven. Allemaal horen ze tot de verschillende experimenten van de SEV, die al twintig jaar bezig is met dit onderwerp. Zo kwamen er liften, kregen flats er een bovenverdieping bij waardoor er aantrekkelijke penthouses ontstonden. Het resultaat: aangename gebouwen die aansluiten op de behoeften van de huidige generatie bewoners.

Bas van Vlaenderen. Transformatie portiekflats. SEV, 2011. De publicatie is gratis te downloaden via www.sev.nl.

Brandveilige wijk

Er breekt in woningen jaarlijks zo'n 6.700 keer brand uit waarbij ongeveer 100 mensen om het leven komen. Oorzaken zijn vaak brandexplosies, roken en kortsluiting, maar ook brandstichting, spelen met vuur en verkeerd gebruik van elektrische apparaten. Dit blijkt uit de cijfers van de brandstatistieken uit 2008. Alle kennis en praktijkervaringen over brandveiligheid zijn nu gebundeld in een nieuwe kennisdatabank Brandveilige wijk. Hierdoor kunnen corpora-

ties, gemeenten, brandweer en politie hun brandveiligheidsplannen gemakkelijker op elkaar laten aansluiten. De kennisdatabank is te vinden op de website van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). De databank is ontwikkeld door het Platform Brandveilige wijk. Dit bestaat uit vertegenwoordigers van onder meer het ministerie van Veiligheid en Justitie, het ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de VNG, Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen en Zorg en het CCV.

Meer informatie: www.hetccv.nl/instrumenten/brandveilige+wijk en op www.aedesnet.nl zoekterm brandveiligheid.